

4.4.2013

Harri Hietala, harri.hietala@2hpo.fi

Kehysriihen linjaus yhteisö- ja pääomaverotuksen uudistamisesta 4.4.2013 tehtyjen muutosten jälkeen

Kehysriihessä ja 4.4. päätettiin tehdä yhteisö- ja pääomatuloverotukseen seuraavat muutokset:

- Yhteisövero 20 % (nykyisin 24,5 %).
- Pääomatulovero 30 %, >40 000 (nykyisin >50 000) euron pääomatulot 32 %.
- Pörssiyhtiöiden osingot verotetaan 85 %:sti (nykyisin 70 %:sti) pääomatulona.
- Listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverotuksen tuottoaste 8 % (nyk. 9 %) nettovaroista.
- Osingot, jotka alle 8 % nettovarallisuudesta, verotetaan 25 %:sti pääomatulona 150 000 euroon saakka. Yli 8 %:n tai yli 150 000 euron menevä osinkotulo verotetaan 85 %:sti pääomatulona (nykyinen ansiotulo-osinko poistuu).

Muutos yksinkertaistaa verotusta. Edullisemmin (verotuksen viivästyminen) verotettujen luovutusvoittojen verotuksen säilyessä ennallaan sekä matalimpien osinkoveroasteiden noustessa ja korkeimpien laskiessa neutraalisuus kasvaa hieman. Niin ikään investointien pääomakustannusten kannalta verotuksesta tulee neutraalimpaa.

Mitä tapahtuu yhteisö- ja osinkoverotuksen rajaveroasteille kokonaisuutena?

Yhteisöveroaste kevenee 24,5 %:sta 20 %:in. Siis 4,5 %-yksikköä eli 18,4 %. Jakamattoman voiton verotus kevenee siis samalla tavalla kaikissa osakeyhtiöissä ominaisuuksista (esim. nettovarallisuudesta) huolimatta.

Pääomatuloveroasteet eivät itsessään muutu, mutta henkilötasolla veronalaisen osinkotulon osuudet muuttuvat. Pörssiosinkojen kokonaisrajaveroaste säilyy lähes entisellään (40,4/41,4 % nykyisin, jatkossa 40,4/41,8 % – kiristyminen 0–3,4 %).

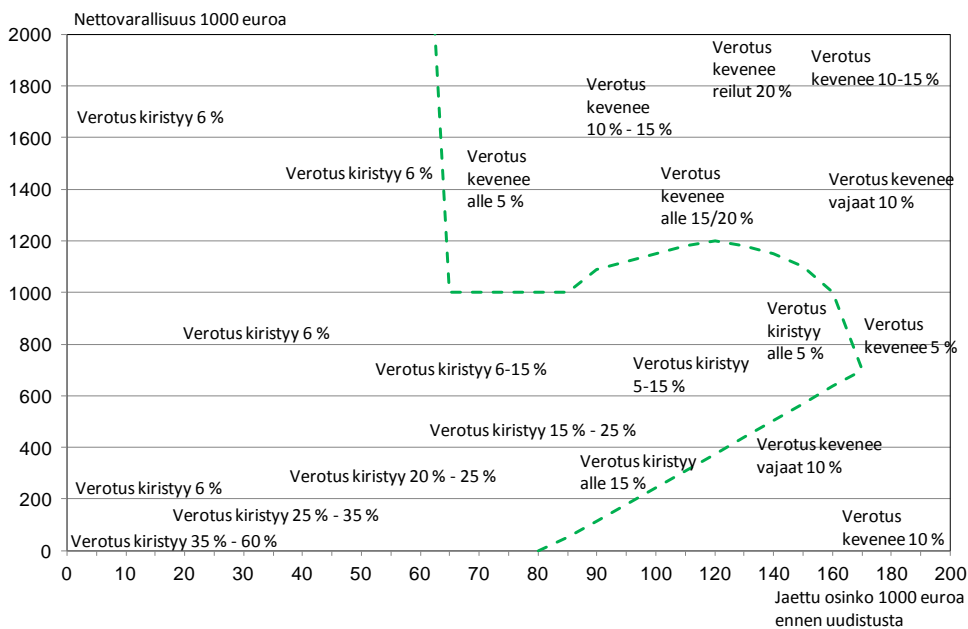
Listaamattomien osakeyhtiöiden osinkona jaetun voiton kokonaisrajaveroasteet sen sijaan kiristyvät pääsääntöisesti (ks. taulukko alla). Ainoastaan suurten osinkotulojen rajaveroasteet laskevat – osingot, jotka vastaavat alle 8 %:n tuottoa nettovarallisuudelle ja ovat yli 60 000 mutta alle 150 000 euroa, sekä nykyiset ansiotulo-osingot, joita verotetaan korkeimmilla ansiotulon rajaveroasteilla. Merkittävimmin verotus kiristyy osingoilla, jotka vastaavat 8-9 %:n tuottoa nettovarallisuudelle ja ovat alle 60 000 euroa. Näiden osinkotulojen verotus kiristyy 65–70 %.

Jaetun osingon alue	Rajaveroaste NYT	Rajaveroaste UUSI	Muutos-%
< 8%, <60000	24,5 %	26%, 26,4%	6,1 %, 7,8 %
8-9%, <60000	24,5 %	40,4%, 41,8%	64,9 %, 70,4 %
<8%, 60-150 000	40,4%, 41,4%	26,4%	-34,7 %, -36,2 %
<8%, >150 000, 8-9%, >60 000	40,4%, 41,4%	41,8%	3,4 %, 0,9 %
>9%	35,5-52,2 %	40,4%, 41,8%	-22,6 % - 6,3%

Mitä tämä tarkoittaa verorasitukselle eri osinkotulo- ja nettovarallisuustasoilla?

Tätä olen laskenut ja hahmotellut karkeasti alla olevaan kuvioon. Koska tarkastellaan osinkotulojen verotuksen muutosta, lasketaan kuviossa juuri osinkojen verotuksen muutosta ottaen huomioon tätä vastaava yhteisöveron muutos. Reaalimaailmassa yrittäjän kannattaa ottaa usein palkkatuloa (matala nettovarallisuus ja matalat ansiotulon rajaveroasteet) enemmän kuin osinkotuloa (ks. alle), joten tällöin kiristyminen ei ole aina näin suurta.

Yllä mainittu suurin rajaveroasteiden kiristyminen näkyy kuvion keskellä suurina kiristymisprosentteina (verojen suhde yrityksen voittoon ennen veroja). Eniten kiristyy pienen nettovarallisuuden ja pienten osinkojen verotus. Suurten osinkotulojen rajaveroasteiden keventyminen näkyy kuvion oikeassa yläkulmassa. Keveneminen rajoittuu kuitenkin reiluun 20 %:in 150 000 euron osinkotuloilla vajaan 1,9 milj. euron nettovaroista alkaen. Vasemmassa laidassa näkyy ed. taulukon ylävirvin vaikutus ts. nykyisin yhteenkertaan verotettujen osinkojen meneminen 25 %:sti pääomatuloverolle.

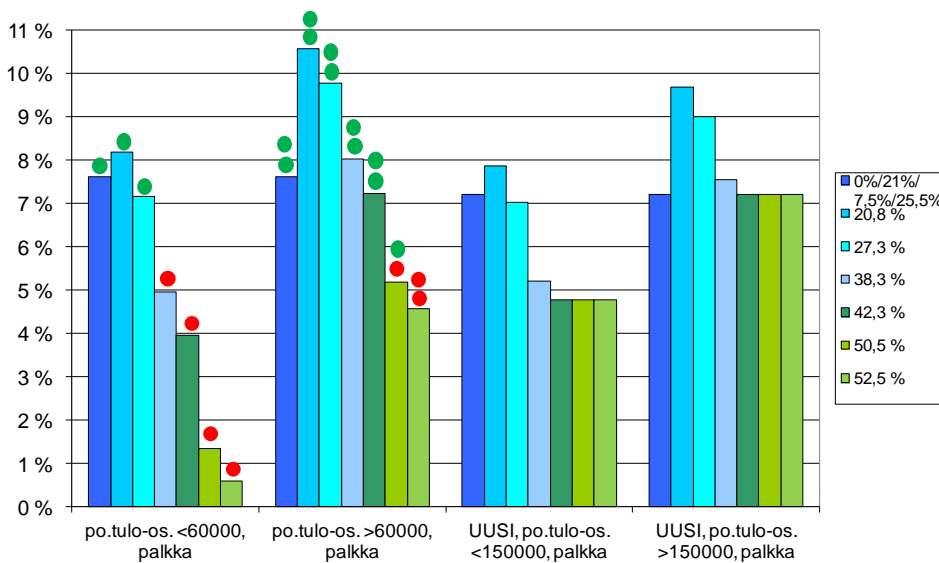
Mitenkä käy investointikannustimien?

Tätä tarkastellaan investointien tuottovaatimuksien (ns. pääomankustannusten) (ja näistä laskettujen efektiivisten veroasteiden) avulla (kun vaihtoehtoisen sijoituksen tuotto on 7 %). Alla olevaan kuvioon olen laskenut pääomakustannuksia nykyisessä ja uudessa verojärjestelmässä, kun marginaali-investointi rahoitetaan ensin pidätetyllä voitolla ja sitten toisessa osakeannilla. Olen huomionnut palkan edullisuuden suhteessa 8/9 % tuoton ylittäviin osinkotuloihin. Mitä alhaisempi pääomakustannus on sitä suuremmat ovat kannustimet investointeihin – tarkkaan ottaen tämän koon kasvattamiseen.

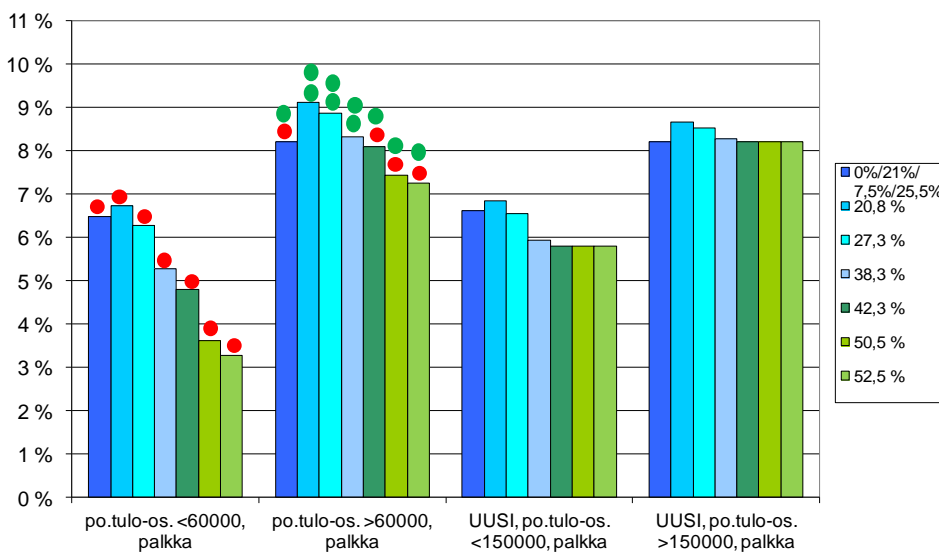
Suomalaisten pörssiyritysten ja ulkomaalaisten suuryritysten sijoittumisen kannalta investointikannustimet kasvavat yhteisöverolaskun myötä. Mutta omistaja-yrittäjien ts. pk-yrittäjien, joiden päätökseen vaikuttaa myös henkilötason verotus, pääomakustannukset nousevat uudistuksen myötä – olen merkinnyt nämä punaisella ympyrällä nykyisen järjestelmän kohdalle. Siten investointikannustimet heikkenevät.

Pidätetyn voiton tapauksessa pääomakustannus laskee hieman, kun osinkotulo on alle 8 % nettovaroista. Myös alimmilla ansiotulo-osinkojen ja palkkatulojen rajaveroasteilla pääomakustannus laskee. Yli 60 000 euron osinkojen tapauksessa pääomakustannus laskee lähes kauttaaltaan, mutta alle 60 000 euron tapauksessa siis vain parin alimman raja-veroasteen tapauksessa. Pääomakustannukset nousevat etenkin korkeammilla ansiotulo-osingon ja palkkatulon rajaveroasteiden tasolla, kun osinko on nykyään alle 60 000 euroa. Tämän taustalla on se, että ansiotulo-osingon poistumisen kautta nykyisen järjestelmän (erityis)kannustimet investointeihin poistuvat.

Investoinnin, joka rahoitetaan osakeannilla, tapauksessa investointikannustimet heikkenevät vieläkin useammin. Pääomakustannukset eivät laske edes osinkotulon ollessa alle 8 % nettovaroista, kun osinkotulo on alle 60 000 euroa tai yli 150 000 euroa. Ne laskevat kuitenkin kauttaaltaan, kun osinkotulot ovat 60 000–150 000 euroa.

Pääomakustannukset, kun marginaali-investointi rahoitetaan pidätetyllä voitolla.

Pääomakustannukset, kun marginaali-investointi rahoitetaan osakeannilla.

Neljänneksi kuinka käy tulonjakomuodon valinnan?

Palkka saattaa nykyiseen järjestelmään verrattuna tulla vieläkin hieman useammin verotuksellisesti edullisemmaksi muodoksi ottaa tuloa ulos listaamattomasta osakeyhtiöstä. Toisaalta korkeimmilla palkkatulon rajaveroasteilla, kannattaa ottaa osinkotulo aiempaa useammin. (Kuviossa uusi järjestelmä.)

